

ALIO, KAS KALBA?

Telefono pavadinimas, išvertus iš graikų kalbos, reiškia „tolimas balsas“ („tele“ – „toli“, „phone“ – „balsas“). Prie laidinio telefono atsiradimo prisidėjo ne vienas žmogus. 1876 m. telefono aparatą sukonstravo Aleksandras Belas. Telefono skambutis angliškai pavadintas išradėjo pavarde („bell“ reiškia „skambutis“).

Kas nutiktų, jei visą dieną tektų praleisti be telefono? Baimė likti be mobiliojo telefono vadinama nomofobija.



Ant mobiliojo telefono yra vidutiniškai 18 kartų daugiau bakterijų negu ant tualetų durų rankenos! Laikas plauti rankas!

Žemėje daugiau žmonių turi mobiliųjų telefoną nei nuosavą tualetą.

Pirmą kartą mobilusis telefonas suskambo 1973 m. Neįsivaizduojami mobilijai telefonai, pavadinti „Motorola DynaTAC“, išrado amerikiečių inžinierius Martinas Kuperis. Telefonas svėrė daugiau nei 1 kg. Taigi 10 kartų daugiau nei šiuolaikiniai telefonai!



70 proc. mobiliųjų telefonų pagamina Kinijoje.



Kasmet Jungtinėje Karalystėje į tualetą įkrinta apie 100 000 mobiliųjų telefonų. Taigi 274 telefonai per dieną. Pliumpt! Štai įkrito dar vienas!

GERAS!

Pirmosios SMS žinutės tekstas buvo „Linksmų Kaledų“ („Merry Christmas“). Ją iš savo kompiuterio į vadovo telefoną 1992 m. nusiuntė anglų inžinierius Neilas Papworthas.

SMS trumpinys (angl. „short message service“) reiškia „trumpų žinučių paslauga“.

Malaizijoje užtenka trumposios SMS žinutės, kad vyras išsiskirtų su žmona.



Mobiliojo telefono programėlė „WhatsApp“ yra skirta žmoniems susirašinėti. 2016 m. ji išrinkta populiariausia mobiliąja programa 109 šalyse.

Vis atrodo, kad kažkas tau skambina arba gavai SMS žinutę, nors iš tikrųjų taip nėra? Tuomet tau pasireiškė „Ringxiety“ sindromas.



Žmogus vidutiniškai pasižiūri į mobilių telefoną 85 kartus per dieną.



Japonijoje didžioji dalis mobiliųjų telefonų atsparūs vandeniui. Juos žmonės nešasi net į dušą.

Pasaulyje yra 4 milijardai mobiliųjų telefonų savininkų. O dantų šepetelių naudotojų – tik 3,5 milijardo.

VISAI KAIP ŽMONĖS

Kartais pamirštame, kad mes irgi esame gyvūnai, todėl turime vienokių ar kitokių panašumų su visomis gyvūnų grupėmis. Mažosios šimpanzės moka užjausti, papūgos geba išmokyti keletą žodžių, o skrudėlės „ūkininkauja“ jau milijonus metų. O gal stebėdami gyvūnus jų elgesį tiesiog palaikome būdingu mums, žmonėms, o tuos, kurių nesuprantame, vadiname keistais? Toks gyvūnų sužmoginimas vadinamas antropomorfizmu.



Ar moki dainininko Majlo Džeksono šokio judesius? Norėdami sužavėti patelę labai panašiai šoka ir raudonkepurėlių pipirų patinėliai (žvirblinių šeimos paukščiukai). Jie greitai juda šakomis pasisukę šonu ir spragsi sparnais.



Jei tau patinka blizgučiai, gali būti pavadinintas šarka. Tačiau iš tikrųjų blizgantys daiktai šarkas erzina, todėl jos stengiasi išuostyti kuo greičiau paslepti.



Stebint nelaisvėje gyvenančius aštuonkojus buvo aptikta žmonių būdingų savybių. Jie valė savo akvariumus, atidarydavo stiklainius (kurių negalėdavo atidaryti vaikai) ir netgi reaguodavo į savo vardą!

Kas geriausi statybininkai pasaulyje? Ne žmonės, ne! Tai Nigėrijėje gyvenantys termitai! Jie stato didžiulius 4 m aukščio termitus su kambariais, vidinė ventiliacija, tuneliais veikiančia šildymo bei šaldymo sistema ir netgi sodais. Gėda paminėti, kad kai kurios sistemos žmonių namuose atsirado žaislai neseniai.

Tai, kad tu gali pamėgdžioti kitų gyvūnų kalbą – šuns lojimą ar karvės mūklimą, gamtoje yra retas dalykas. Kitus gyvūnus pamėgdžioti sugeba tik penkos žinduolių grupės (žmonės, banginiai, šikšnosparniai, drambliai ir ruoniniai) ir trys paukščių grupės (papūgos, kolibriai ir paukščiai giesmininkai). Neseniai atrasta, kad katinių šeimos gyvūnai taip pat gali mėgdžioti garsus.



GERAS!

Kam bandyti snapu išlukštentį riešutą, jei tai gali padaryti kiti? Varnos mėto riešutus nuo pastatų stogų į gatvę. Jei riešutų kevalai neskyta, varnos juos numeta tarp automobilių ratų, o užsidegus raudonam šviesoforo signalui susirenka ratų sutraiškytus riešutus.



Pasirodo, delfinai ne tik gali atpažinti save veidrodyje. Jie geris savo atvaizdą ir veidrodyje pastebi savo išvaizdos pokyčius. Kur tai matyta?



Šimpanzės genetiškai artimos žmogui – apie 98,7 proc. jų DNR (genetinės medžiagos) sutampa su žmogaus. Pavyzdžiui, šios beždžionės mėgsta kutenimą! O kutenamos skleidžia garsus, labai panašius į žmogaus juoką.

Žmonėms dantys iškrinta. O drambliai juos keičia! Maža to, net 6 kartus per gyvenimą, kuris gali trukti net 60 metų! Nusidėvėję dantys iš burnos galo pasistumia į priekį, o gale vėl užauga nauji.



1963 m. žiemą viena Japoninė makaka netytė atrado iki tol nebūdingą malonumą – maudynes karštuose geizerių baseinuose. Netrukus ir kitos beždžionės perėmė šį pomėgį. Japonijos geizerių baseinuose jos taip šildosi iki šiol.



IR TAI VALGOMA?!

Maistas visame pasaulyje – labai skirtingas! Kiekviena tauta ar net regionas turi savo mėgstamus tradicinius patiekalus. Ar kada esi valgęs vėdarų? Ne bulvinių, o kraujinių, mėgstamų žemaitijoje? Šis tradicinis lietuvių valgis – tai iškeptos kiaulės žarnos, prigrūstos kruopų, sumaišytų su kiaulės krauju. Taip... Ne kiekvienas jų drįsta paragauti... Bet pasaulyje yra kur kas keistesnių valgių!

GERAS!

Nenustebk, jei Kinijos ar Japonijos parduotuvėje išvysi didžiulę žuvies akį. Tai tuno akis, valgoma kepta su ryžiais ir sojų padažu. Sakysite, padavėjų, kodėl mano maistas j mane spokso?



Per metus Prancūzijoje suvalgoma apie 500 milijonų sraigų! Po 7,5 sraigės kiekvienam gyventojui, netgi kūdikiui.



Keptus tarantulus Kambodžoje žmonės pradėjo valgyti iš bado. O šiais laikais jie laikomi tikru skanumynu!

Vietname žmonės tiki, kad vyras gaus stiprybės, jei suvalgys dar plakančią kobros širdį.

Užtenka vieno netiklaus judesio darinėjant fugu, kad ši žuvis taptų nuodinga! Todėl patiekalus iš fugu ruošia tik išmokyti specialistai. O valgo tik drąsuoliai... arba kvailiai...



Pietryčių Azijoje ir Filipinuose delikatesu laikomas balutas – pusiau išsivystęs vartas anties kiaušinis. Fui, fui, fui!



Hagis – tradicinis škotų patiekalas. Tai avies skrandis, prikimštas maltos avies širdies, plaučių, kepenų ir inkstų.



Senovės actekai itin mėgo skruzdžių lervas. Šiuo metu Meksikoje už kilogramą šių lervų gali tekti sumokėti 90 euri!

Amerikiečių kompanija „Hotlix“ jau 25 metus gamina saldumynus su vabzdžiais, kirmėlėmis ir skorpionais. Gal čiulpinuko su skruzdėlėmis?

Australijoje valgoma kengūriena laikoma pačia liesiausia ir sveikiausia mėsa.



Supuvusių kiaušinių kvapas nėra malonus, tačiau Kinijoje tikru gardėsiu laikomi šimtamečiai kiaušiniai. Iš tikrųjų jie brandinami tik 10 mėnesių, tačiau dvokia taip, lyg būtų sugėdę prieš šimtmetį.



Nors varlių šlaunelės yra prancūzų skanumynas, daugiausia jų eksportuoja Japonija.

Kinal tiki, kad valgymas kregždžių lizdų sriubą žmogus išliks jaunas, stiprus ir sveikas. O šie lizdai susukti ne iš šakų ar lapelių, o iš paukščių sėlių...



Kinijoje labai mėgstamas užkandis yra marinuotos ir keptos vištų kojos.



„Kopi Luwak“ – tai brangiausia pasaulyje kava. Ji gaminama iš... j katę panašaus palminio musango išmatų, kuriose slepiasi apvirkintos kavos pupelės. Už puodelį tokios kavos galima sumokėti iki 90 euri! Gal geriau puodelį arbatos?



ŽMONĖS

KELIAUTOJAI

Išvardyk tau žinomas pasaulio keliautojus. Kristupas Kolumbas, kuris atrado Šiaurės Ameriką, Fernandas Magelanas, kuris aplaukė aplink pasaulį, Markas Polas, kuris pasiekė Kiniją... Taip, tai patys žinomiausi! Bet pasaulyje yra daug daugiau drąsių ir nuotykių ištrošusių žmonių!

Amerikiečių tyrinėtojas Frederikas Kukas pirmasis 1908 m. pasiekė Šiaurės ašigalį. Jo ekspedicijoje dalyvavo 103 sunų kinkiniai. Buvo pasiimta net 3 t maisto atsargų.

Kartais keliautojams koją pakiašo oro sąlygos. 2017 m., bekopdami į Gvatemaloje esančio Akatenango ugnikalnio viršūnę, sušalo šeši alpinistai.

Kiekvienas keliautojas turi bent šiek tiek pailsėti. Kur tai daro alpinistai? Tiesiog ant uolų, jų plyšiuose arba įsirengę specialias kabancias miego „lentynas“ – hamakus.

Kiekvienas musulmonas per savo gyvenimą bent kartą privalo nukeliauti į Meką ir aplankyti Kaabos šventyklą.

Piligrimais – tai žmonės, keliaujantys į šventas vietas. Pačia pirmąja piligrimine kelione laikoma Trijų karalių kelionė pas kūdikėlį Jėzų. Ši istorija aprašyta Biblijoje.

Kiekvienais metais Lietuvoje rengiamo projekto „Misija Sibiras“ dalyviai savanoriškai vyksta į Sibirą, lanko ir tvarko ten mirusių lietuvių kapus. Akcija organizuojama nuo 2006 m.



Naujosios Zelandijos alpinistas Edmundas Hilaris ir kalnų vedlys iš Nepalo Tenzingas Norgajus – pirmieji žmonės, įkopę į Everestą. Tai įvyko 1953 m.



Vladas Vitkauskas – vienas garsiausių Lietuvos alpinistų. Jis pirmasis Baltijos šalyse įkopė į Everestą. Kopdamas į šio galiūno viršūnę jis net 39 paras praleido tarp kalno ledynų.



„Lietuvos Kolumbu 2017“ nominuotas Dainius Kinderis – žmogus, kuris aplankė 160 pasaulio valstybių ir pateko į Lietuvos rekordų knygą.



Lietuvis Dainius Kinderis – žymus keliautojas. Jis kelią nuo Šiaurės iki Pietų Afrikos įveikė autostopu ir pėsčiomis tam neišleisdamas nė cento.



Butaną galima aplankyti tik su grupe – pavieniai turistai į šalį neliūdžiami. Taip valstybė siekia apsaugoti nuo nepageidaujamų valkataujančių keleivių.

GERAS!

Edas Pratas iš Anglijos būdamas 19 metų leidosi į kelionę aplink pasaulį... vienaračių dviračiu. Ar kada susimąstai, kad gali keliauti po pasaulį nemokamai?



Šveicarijoje gyvenęs katinas Tomba, būdamas vos 10-ies mėnesių, kartu su alpinistais pradėjo kopti į aukščiausias kalnų viršūnes.



Mūsų šalies sostinė Vilnius pritraukia vis daugiau turistų. 2016 m. jame apsilankė net 1 032 254 užsienio keliautojai. Tai beveik trečdalis visos Lietuvos gyventojų.